

Folkehelseinstituttet
Postboks 4404 Nydalen
0403 OSLO

Trondheim, 12.09.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/8675

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Vedtak om tillatelse til innførsel av tropisk veggedyr (*Cimex hemipterus*) for etablering av stamkultur

Miljødirektoratet gir Folkehelseinstituttet v/Anders Aak tillatelse til innførsel av tropisk veggedyr (*Cimex hemipterus*) til oppbygging av stamkulturer, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad datert 01.09.2017, der Folkehelseinstituttet v/Anders Aak ber om tillatelse til innførsel av 15-20 (samlet inntil 40) individer av hver av to ulike stammer av tropisk veggedyr (*Cimex hemipterus*) fra University of Sains, Malaysia v/professor Chow-Yang Lee. Formålet er å bygge opp en stamkultur av tropisk veggedyr. Tidsrommet for planlagt innførsel er 18.09.2017 - 30.09.2017. Det er opplyst i søknaden at dyrene ikke kan overleve utendørs i Norge. Folkehelseinstituttets avdeling for skadedyrkontroll har etablert rømningssikre laboratorier for vanlige veggedyr (*Cimex lectularius*) og kulturene vil innlemmes i det samme sikkerhetsregimet. Beskrivelse av kulturbokser og blodforingssystem med sikkerhetssystemer som brukes hos Folkehelseinstituttet, fins i artikkel vedlagt søknaden.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i §7.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om den omsøkte organismen kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 (3). Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 (4). De miljøretslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Miljødirektoratets vurdering

Tropisk veggedyr (*Cimex hemipterus*) står ikke på forbudslista i vedlegg I, jf. forskriftens § 5, og er ikke omfattet av unntakene i § 7. Innførsel av tropisk veggedyr krever således tillatelse etter forskriften § 6.

Tropisk veggedyr (*Cimex hemipterus*) finnes i urbane miljøer og flaggermushuler i tropiske strøk. Arten er et blodsugende skadedyr i tropiske strøk. Den bringes trolig jevnlig utilsiktet til landet i alminnelig bagasje, men artens høye temperaturkrav hindrer trolig etablering. Arten er ikke registrert som skadedyr i Norge og dens temperaturkrav gjør at den ikke kan overleve i Norge. Innførselen vil derfor ikke medføre risiko for uheldige følger for biologisk mangfold, jf. forskriften § 15 (3).

Miljødirektoratet anser at kunnskapsgrunnlaget for å behandle denne søknaden er tilstrekkelig, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse i denne saken. Lukket hold og strenge rutiner knyttet til innførsel, transport og hold som beskrevet i søknad, tilsier at innførsel av tropisk veggedyr ikke vil føre til økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet finner det ikke relevant å gå inn på en nærmere vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

Virksomheter som driver med innførsel, omsetning, hold eller utsetting av fremmede organismer skal etablere og dokumentere internkontroll, jf. forskriften § 26. Dette betyr internkontrollrutiner som bidrar til å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12 og forskriften § 15 (4) gjennom å etablere:

- Rutiner som sikrer at krav i forskriften og tillatelser blir overholdt
- Rutiner som skal følges dersom avvik oppstår og for å hindre gjentagelse av avvik
- Rutiner for å sikre at ansatte har kunnskap om og overholder vilkår gitt i tillatelser, og opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt.

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven.

Vedtak

Miljødirektoratet gir Folkehelseinstituttet v/Anders Aak tillatelse til innførsel av inntil 40 eksemplarer av arten tropisk veggedyr (*Cimex lectularis*), jf. forskrift om fremmede organismer § 6. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder fram til 30.09.2018
- Tillatelsen gjelder kun innførsel fra University of Sains, Malaysia
- Organismene skal anskaffes, oppbevares, brukes og destrueres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet, også ved transport
- Det skal etableres internkontrollrutiner før innførsel skjer, jf. § 26 i forskrift om fremmede organismer. Internkontrollrutinene skal beskrive virksomhetens rutiner for innførsel, oppbevaring og håndtering av tropisk veggedyr. Alle som er involvert i virksomheten skal kjenne til disse rutinene, og etterlevelse av rutinene skal kunne dokumenteres
- Som ledd i internkontrollen, skal tidspunktet for import og individenes opprinnelse (eksportør/land) kunne dokumenteres
- Ved innførsel skal forsendelsen være merket med (jf. forskriften § 25 første ledd):
 - Organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
 - Antall eller annen angivelse av mengde organismer
 - Vår referanse (oppgitt i tillatelsen)

Miljødirektoratet kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen bl.a. dersom vilkår ikke følges, eller dersom ny kunnskap tilsier at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn

antatt, jf. naturmangfoldloven § 67. Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i medhold av forskriften blir overholdt, jf. § 30 i forskrift om fremmede organismer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Klima- og
miljødepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO